

3

MAPEH Unang Markahan

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Ang modyul na ito ay nagtataglay ng mga pangunahing impormasyon at gabay sa pag-unawa ng mga Most Essential Learning Competencies (MELCs). Ang higit na pag-aaral ng mga nilalaman, konsepto at mga kasanayan ay maisasakatuparan sa tulong ng K to 12 Learning Materials at iba pang karagdagang kagamitan tulad ng worksheets/activity sheets na ipagkakaloob ng mga paaralan at/o mga Sangay ng Kagawaran ng Edukasyon. Magagamit din ang iba pang mga paraan ng paghahatid kaalaman tulad ng Radio-based at TV-based Instructions o RBI at TVI.

CLMD CALABARZON

Music

Ikatlong Baitang

Regional Office Management and Development Team: Job S. Zape Jr., Elaine T. Balaogan, Romyr L. Lazo, Lhovie A. Cauilan at Ephraim Gibas

Schools Division Office Development Team: Imelda C. Reymundo, Generosa F. Zubieta, Ryan Chester Manzanares, Sherwin C. Quesea, Jeewel L. Cabriga, Leslie G. Cabrera

Music Ikatlong Baitang
PIVOT IV-A Learner's Material
Unang Markahan
Unang Edisyon, 2020

Inilathala ng: Kagawaran ng Edukasyon Rehiyon IV-A CALABARZON
Patnugot: Wilfredo E. Cabral
Pangalawang Patnugot: Ruth L. Fuentes

Gabay sa Paggamit ng PIVOT Learner's Material

Para sa Tagapagpadaloy

Ang Modyul na ito ay inihanda upang makatulong sa ating mga mag-aaral na madaling matutuhan ang mga aralin sa asignaturang MAPEH. Ang mga bahaging nakapaloob dito ay sinigurong naayon sa mga ibinigay na layunin.

Hinihiling ang iyong paggabay sa ating mga mag-aaral para sa ng paggamit nito. Malaki ang iyong maitutulong sa pag-unlad nila sa pagpapakita ng kakayahang may tiwala sa sarili na kanilang magiging gabay sa mga sumusunod na aralin.

Para sa Mag-aaral

Ang modyul na ito ay ginawa bilang tugon sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong madulutan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anumang marka o sulat ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.
2. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat pagsasanay.
3. Maging tapat at may integridad sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
4. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
5. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagpadaloy kung tapos nang sagutin lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang inyong guro o tagapagpadaloy. Maaari ka rin humingi ng tulong kay nanay o tatay, o sa nakatatanda mong kapatid o sino man sa iyong mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami, sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakakuha ka ng malalim na pang-unawa sa kaugnay na mga kompetensi sa MELC. Kaya mo ito!

Mga Bahagi ng PIVOT Modyul

	Bahagi ng LM	Nilalaman
Panimula	Alamin	Ang bahaging ito ay naglalahad ng MELC at ninanais na outcome ng pagkatuto para sa araw o lingo, layunin ng aralin, pangunahing nilalaman at mga kaugnay na halimbawa para makita ng mag-aaral ang sariling kaalaman tungkol sa nilalaman at kasanayang kailangan para sa aralin.
	Suriin	
Pagpapaunlad	Subukin	Ang bahaging ito ay naghahanap ng mga aktibidad, gawain, nilalaman na mahalaga at kawili-wili sa mag-aaral, karamihan sa mga gawain ay umiinog lamang sa mga konseptong magpapaunlad at magpapahusay ng mga kasanayan sa MELC lalo na ang bahaging ito ay nagbibigay ng oras para makita ng mag-aaral ang alam niya, hindi pa niya alam at ano pa ang gusto niyang malaman at matutuhan.
	Tuklasin	
	Pagyamanin	
Pakikipagpalihan	Isagawa	Ang bahaging ito ay may iba't ibang gawain at oportunidad sa pagbuo ng kailangang Knowledge Skills and Attitude (KSA). Pinahihintulutan ng guro ang mga mag-aaral na makisali sa iba't ibang gawain at oportunidad sa pagbuo ng kanilang mga KSA upang makahulugang mapag-ugnay-ugnay ang kanilang mga natutuhan pagkatapos ng mga gawain sa D. Inilalantad ng bahaging ito sa mag-aaral ang totooong sitwasyon/ gawain ng buhay na magpapasidhi ng kaniyang interes upang matugunan ang inaasahan, gawing kasiya-siya ang kanilang pagganap o lumikha ng isang produkto o gawain upang ganap niyang maunawaan ang mga
	Linangin	
	Iangkop	
Paglalapat	Isaisip	Ang bahaging ito ay nagtuturo sa mag-aaral ng proseso na maipakikita nila ang mga ideya, interpretasyon, pananaw, o pagpapahalaga at makalikha ng mga piraso ng impormasyon na magiging bahagi ng kanilang kaalaman sa pagbibigay ng repleksiyon, pag-uugnay o paggamit nang epektibong nito sa alinmang sitwasyon o konteksto. Hinihikayat ng bahaging ito ang mga mag-aaral na lumikha ng mga estrukturang konseptuwal na nagbibigay sa kanila ng pagkakataong pagsamahin ang mga bago at lumang natutuhan.
	Tayahin	

Ritmo: Ang Pulso ng Musika

Aralin

I

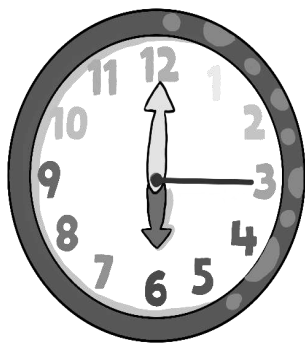
Ano ang mga pamamaraan upang madama mo ang pulso ng iyong puso? Subukang damhin ang iyong pulso sa pamamagitan ng paghawak sa leeg o sa kaliwang parte ng dibdib.

Nagbabago-bago ba ang bilis at bagal ng iyong pulso?

Ano kaya ang mangyayari kung pabago-bago ang bilis o bagal ng inyong pulso?

Ang **beat** sa musika ay ang pulso na nadarama natin sa musika. Ang tawag sa beat na hindi nagbabago-bago ng bilis at bagal ay **steady beat**.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Tingnan at unawain ang dalawang larawan. Sagutin ang mga tanong. Isulat ang sagot sa kuwaderno.

1. Ano ang nakikita mo sa larawan A? _____
2. Ano ang nakikita mo sa larawan B? _____
3. Gamit ang analog na orasan, pakiramdaman ang pulso o tunog ng bawat galaw ng kamay _____ pang-segundo.
4. Humawak sa dibdib o sa pulso ng iyong kamay, _____ pakiramdaman ang pulso o tibok ng iyong puso.

D

Ang Musika ay binubuo ng mga elemento. Isa sa mga elementong ito ay ang **rhythm** o **ritmo**. Ang **ritmo** ay tumutukoy sa haba o tagal ng tunog o pahinga na may sinusunod na sukat o kumpas.

Ang simbolo na quarter note (♩) ay nagpapahiwatig ng pulso ng tunog. Maari itong iparamdam o maramdaman sa pamamagitan ng iba't-ibang kilos tulad ng pagpalakpak, pagtapik, pagpadyak, at marami pa.

Ang simbolo na quarter rest (♫) ay nagpapakita ng pahinga o katahimikan.

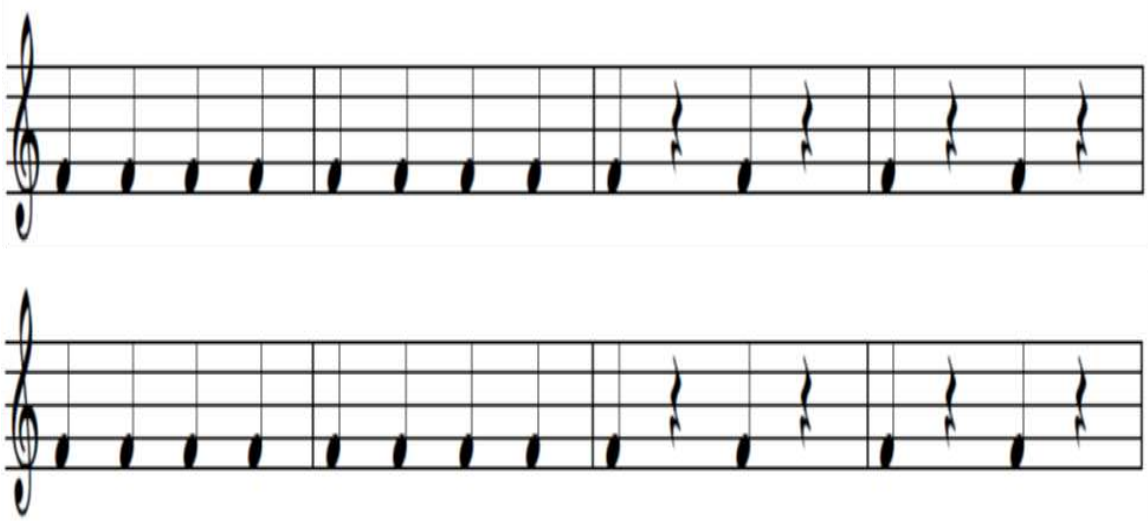
Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Basahin at unawain ang mga tanong. Piliin ang tamang sagot mula sa kahon at isulat ang sagot sa sagutang papel.

ritmo	♩	♫	pagpalakpak	orasan
-------	---	---	-------------	--------

- _____ 1. Ito ang simbolo para sa quarter note.
- _____ 2. Ito ang simbolo para sa quarter rest.
- _____ 3. Pinakasimpleng pamamaraan upang maipadama ang pulso at ritmo.
- _____ 4. Tumutukoy sa haba o tagal ng tunog o pahinga na may sinusunod na sukat o kumpas.
- _____ 5. Ito ay isang kagamitan na may regular na pulso.

E

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Kumilos ayon sa rhythmic pattern na nakalagay sa ibaba. Pumalakpak o pumadyak kapag nakita ang simbolong ito (♩) quarter note, at katahimikan o walang pagsasagawa at pagkilos kung makikita ang simbolong ito (♪) quarter rest.

Ang Alaga Kong Pusa

Maria Elena D. Digo

Ma-ba-it at ma lik-si, ang a - la - ga - kong pu - sa. Ma - a - a - sa - han t'wi-na

sa pag - hu - li ng da - ga.

Isaisip

Gawain Pagkatuto Bilang 4: Basahin at unawain ang mga tanong. Isulat ang letra ng tamang sagot sa iyong kuwaderno o papel.

1. Alin sa mga sumusunod na simbolo ang nagpapahiwatig ng pulso ng tunog?
a. b. c. d.
2. Alin sa mga sumusunod na simbolo ang nagpapahiwatig ng pahinga o katahimikan?
a. b. c. d.
3. Alin sa mga sumusunod na mga gawain ang hindi nagpapahiwatig o nagpaparamdam ng pulso ng tunog.
a. pagpalakpak
b. pagpadyak
c. pagtapik
d. pagtitig
4. Alin sa mga sumusunod na bagay ang may regular na pulso ng tunog?
a. ugong ng tricycle
b. sigawan ng mga bata sa labas
c. tunog ng analog na orasan
d. ugong ng jeep
5. Ito ay ang elemento ng musika na tumutukoy sa haba o tagal ng tunog o pahinga na may sinusunod na sukat o kumpas.
a. melodiy b. ritmo c. harmony d. dynamics

Ang Sukat na Dalawahan, Tatluhan, at Apatan

WEEKS

3-4

I

Aralin

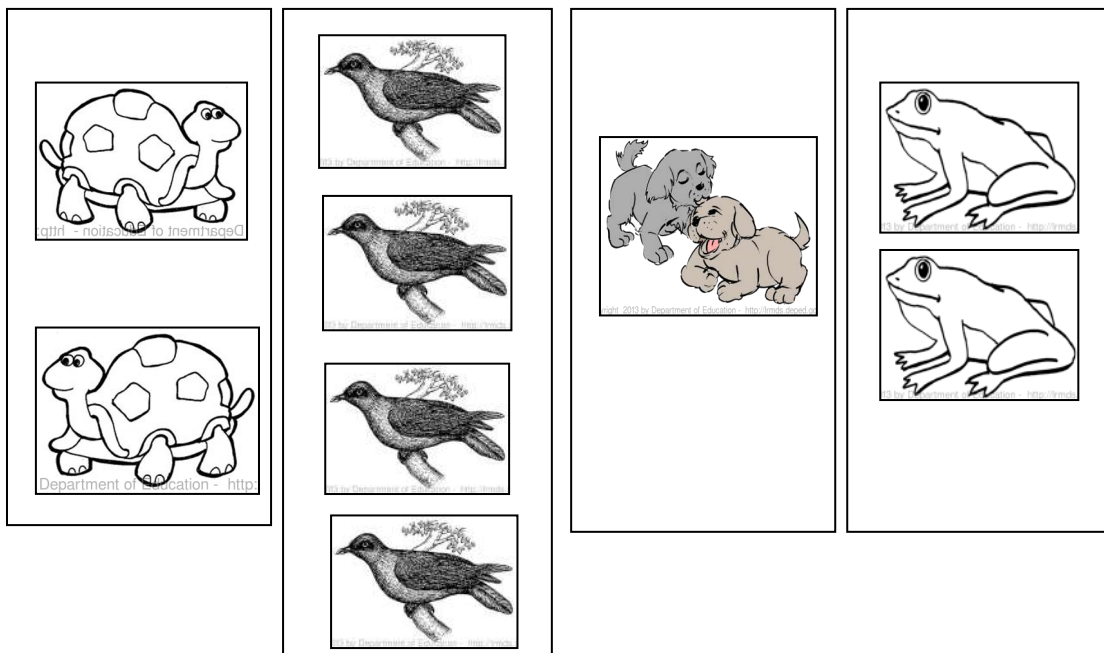
Ang pag-awit, pagkilos, at pagtugtog ay magkakaugnay na gawain. Maaari tayong magsagawa ng simpleng pagkilos sa saliw ng awitin batay sa bilang ng beats na napapaloob sa isang sukat ng awit.

Maaaring magmartsa, mag-balse, o regular na paglakad ang isagawa sa saliw ng isang awit.

Sa araling ito, pagtutuunan ng pansin ang mga awit at rhythmic patterns na may dalawahan, tatluhan, at apatang sukat.

Paano mo malalaman na ang isang awit o isang rhythmic pattern ay nasa dalawahan, tatluhan, at apatang sukat?

Gawain Pagkatuto Bilang 1: Suriin ang mga nasa larawan. Sagutin ang mga tanong sa iyong kuwaderno.

1. Anu-ano ang mga uri ng hayop ang makikita sa mga larawan?

2. Sa paanong paraan ipinangkat ang mga hayop? _____
3. Anu-anong mga hayop ang ipinangkat sa dalawahan?
Tatluhan? Apatan? _____

PIVOT 4A CALABARZON

Paano malalaman na ang sukat ay dalawahan, tatluhan, o apatan?

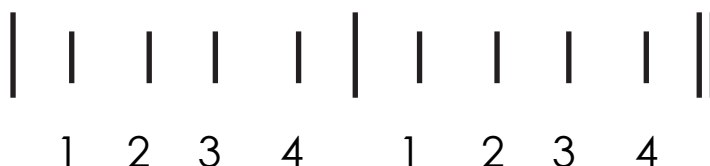
- Masasabi natin na ang sukat ay dalawahan kung may dalawang kumpas sa isang sukat o measure.

- Masasabi natin na ang sukat ay tatluhan kung may tatlong kumpas sa isang sukat o measure.

- Masasabi natin na ang sukat ay apatan kung may apat na kumpas sa isang sukat o measure.

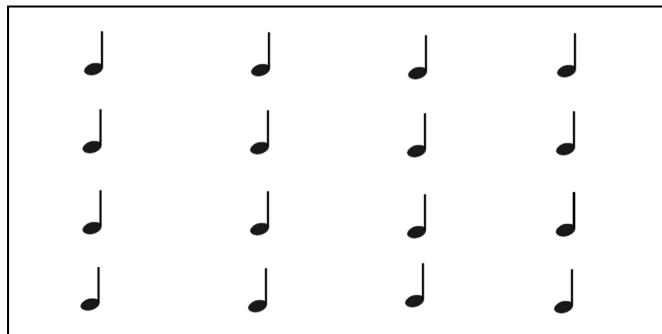

- Ang isang stick sa stick notation ay katumbas ng isang bilang sa sukat na dalawahan, tatluhan, at apatan.
- Ang isang stick (|) sa stick notation ay katumbas ng isang quarter note (♩) o isang quarter rest (♪) na pare-parehong tumatanggap ng isang sukat.

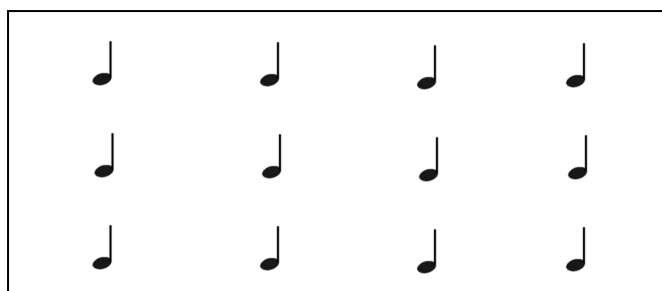
D

Gawain Pagkatuto Bilang 2: Igrupo ang labing-dalawang quarter notes na nasa kahon ayon sa bilang na ibinigay. Igrupo ito sa pamamagitan ng paglalagay ng bilog. Gawin ito sa inyong kwarderno o sa isang buong papel.

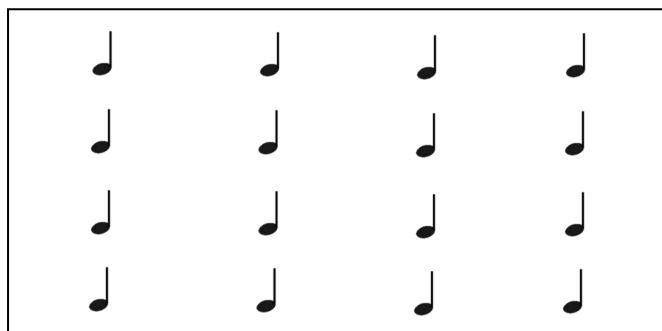
DALAWAHAN

TATLUHAN

APATAN

E

Gawain Pagkatuto Bilang 3: Dagdagan ng quarter note (♩) o quarter rest (♪) sa ilalim ang ang bawat sukat ayon sa bilang na hinihingi. Gawin ito sa kuwaderno o sa isang buong papel.

2's | ♩ _ | ♩ _ | _ ♪ | _ ♪ |
| ♪ _ | ♩ _ | _ ♩ | _ ♪ |

3's | ♩ ♩ _ | _ ♪ ♩ | _ ♪ ♩ |
| ♪ _ ♩ | _ _ ♩ | _ _ _ |

4's | ♩ ♩ ♩ _ | ♪ ♪ _ ♩ |
| ♪ _ ♩ _ | ♩ _ _ ♩ |
| ♪ _ _ _ | _ _ _ ♩ |

A

Gawain Pagkatuto Bilang 4: Bumuo ng rhythmic pattern gamit ang quarter note at rest ayon sa sukat na ibinigay gamit ang quarter note at eighth note. Gawin ito sa kwaderno o sa isang buong papel.

A. Dalawahan

| | | |

B. Tatluhan

| | | |

C. Apatan

| | | |

Rhythmic Ostinato

Aralin

I Alamin

Tumingin at magmatyag sa inyong paligid. Gamit ang mga kagamitan na nasa paligid, makakalikha tayo ng mga tunog at makakabuo ng mga pansaliw sa isang awit.

Sa araling ito, ikaw ay magbubuo ng simpleng rhythmic ostinato na gagamitin mong pangsaliw sa isang awitin.

Isang kawili-wiling gawain ang paglikha ng payak na **ostinato patterns**. Sa araling ito ay magkakaroon ka ng higit na kaalaman at bagong karanasan sa musika sa paglikha ng mga **rhythmic patterns** gamit ang mga kagamitan na maaring gamitin na instrumenting pang-ritmo at pagpapatunog ng iba't ibang bahagi ng katawan.

Gawain Pagkatuto Bilang 1: Suriing mabuti ang music score na Twinkle, Twinkle, Little Star. Kung mapapansin mo mayroon itong dalawang staff ang unang staff ay may nakasulat na **AWITIN** at ang ikalawang staff at may nakasulat na **ITAPIK**.

Twinkle Twinkle Little Star

Awitin

Twin - kle Twin - kle lit - tle star How I won - der what you are

Itapik

Awitin

up a - bove the world so high Like a dia - mond in the sky.

Itapik

Awitin

Twin - kle Twin - kle lit - tle star how I won - der what you are.

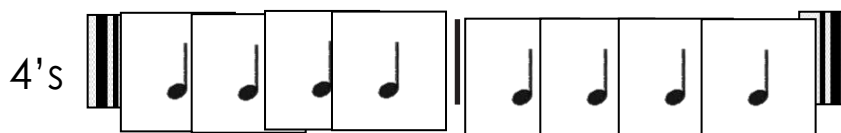
Itapik

PIVOT 4A CALABARZON

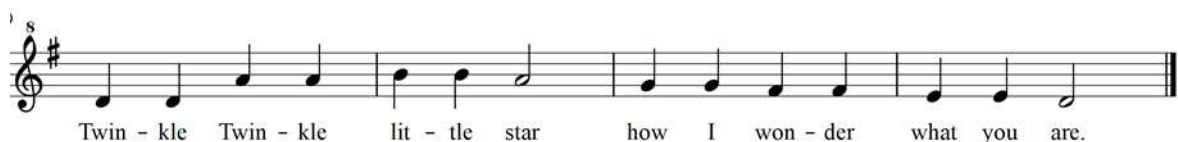
Ang **rhythmic ostinato** ay paulit-ulit na **rhythmic pattern** na ginagamit na pansaliw sa awit. Maaari itong tugtugin gamit ang instrumentong pangritmo at iba pang maaaring panggalingan ng mga tunog.

Gawain Pagkatuto Bilang 2: Magmasid sa inyong paligid at kumuha ng kagamitan na maaring gawing instrumentong pang-ritmiko. Halimbawa ng mga ito ay: kutsara't tinidor, dalawang piraso ng stick, mga lumang bote, lumang lata, at iba pa. Gamitin ang improvised musical instruments na pangsaliw sa awit na *Twinkle, Little Star* gamit ang rhythmic ostinato pattern na ito.

Uulitin mo ang rhythmic pattern hanggang hindi natatapos ang awitin na iyong sinasabayan.

Twinkle Twinkle Little Star

PIVOT 4A CALABARZON

E

Gawain Pagkatuto Bilang 3: Isagawa ang mga sumusunod na rhythmic ostinato sa sukat na dalawahan, tatluhan, at apatan sa pamamagitan ng pagtapik, pagpalakpak, pagpadyak, o paggamit ng improvised na instrumentong pang ritmiko. Gawin ito ng paulit-ulit bilang pagsunod sa isinasaad ng repeat sign.

Dalawahan

Tatluhan

Apatan

A

Gawain Pagkatuto Bilang 4: Gumawa ng rhythmic ostinato sa sukat na dalawahan, tatluhan, at apatan. Gawin ito sa kuwaderno.

1. Dalawahan

2. Tatluhan

3. Apatan

Makasaliw sa Ostinato

Aralin

WEEKS

7-8

I

Pagkatapos ng araling ito, inaasahang malaman ang kahulugan ng ostinato, makasaliw sa ostinato sa pamamagitan ng pagpalakpak, magpakita ng sigla sa pagsunod ng palakpak sa rhythmic pattern.

Gawain Pagkatuto Bilang 1: Basahin ang chant patungkol sa tuta. Sabayan ang pagbasa ng pagtapik sa mesa ng rhythmic pattern nito.

Ang a - king tu - ta ay ma - ta - ba

Bun - tot ay ma - ha - ba ma - a - mo ang muk-ha

Tanong A

1. Ano ang iyong napansin sa rhythmic pattern na tungkol sa tuta?
2. Nauulit ba ang rhythmic pattern?

Pag-aralan ang chant ng awit na "Mang Kiko".

Mang Ki, Mang Ki Mang Ki - ko

Pu - pun - ta pu - pun - ta sa Quia - po

Bi - bi - li, bi - bi - li ng pa - ko

Ga - ga - wa ga - ga - wa ng bang - ko.

Tanong B

1. Ano naman ang napansin mo sa rhythmic pattern ng "Mang Kiko"?
2. Nauulit ba ang rhythmic pattern?

Ang paulit—ulit na rhythmic patterns na ginagamit na pansaliw sa mga awit ay tinatawag na **rhythmic ostinato**. Kalimitan ay tinutugtog ito gamit ang mga instrumentong panritmo tulad ng drums, wood blocks, castanets, triangles at rhythmic sticks.

May mga awit na nasasaliwan ng ostinato gaya ng Leron, Leron Sinta, Mga Alaga Kong Hayop at See Saw.

Awitin ang “Leron Leron Sinta”. Pansinin ang rhythmic pattern ng katutubong awit na ito.

“Leron Leron Sinta”

The musical notation for 'Leron Leron Sinta' consists of four lines of lyrics, each with a corresponding rhythmic pattern above it. The pattern is a repeating eighth-note sequence: a quarter note, an eighth note, and a quarter rest, followed by a quarter note, an eighth note, and a quarter rest. This pattern is repeated for each line of lyrics.

Le - ron le - ron sin - ta bu - ko ng pa - pa - ya

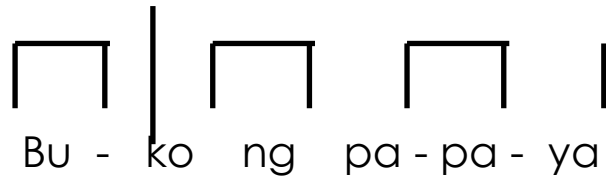
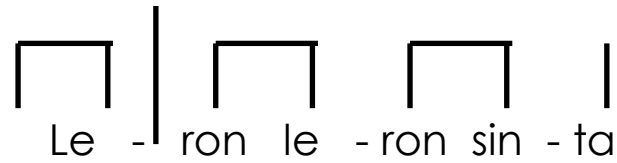
Da - la da - la'y bus - lo si - sid - lan ng bu - nga

Pag - da - ting sa du - lo'y Na - ba - li ang sa - nga

Ka - pus ka - pa - la - ran Hu - ma-nap ng i - ba

Mapapansin na may pag - uulit ng rhythmic pattern ang awiting Leron Leron sinta.

Ito ang rhythmic pattern o hulwaran na nagpaulit—ulit sa awit na “ Leron Leron Sinta “.

Pumalakpak ayon sa hulwarang nasa ibaba.

Ano ang iyong napansin sa hulwaran ng Leron Leron Sinta at ng nasa itaas?

Mayroong ganitong simbolo sa simula at pagkatapos ng hulwaran. Ang tawag dito ay **repeat mark** na nangangahulugang uulitin ang hulwaran. Ginaagamit ang simbolo na ito upang ipahiwatig ang pag - uulit ng saliw sa awit.

Ang ostinato ay paulit—ulit na rhythmic patterns na ginagamit na pansaliw sa awit kaya nararapat na lagyan ng repeat mark ang hulwaran.

Gawain Pagkatuto Bilang 2: Awitin ang kantang “ Tong, Tong, Tong”. Saliwan ng ostinato sa pamamagitan ng pagpadyak.

Tong Tong Tong

Tong, tong, tong, tong,
Pakitong - kitong sa dagat
Malaki at masarap
Mahirap hulihin
Sapagkat nangangagat.

Magaling! Ang sayang pumadyak habang umaawit.

Gawain Pagkatuto Bilang 3: Maari ring saliwan ang awit na “ Tong Tong Tong ” sa hulwarang nasa ibaba. Gawin mo naman ito sa pamamagitan ng pagtapik sa mesa.

Gawin mo

Gawain Pagkatuto Bilang 4: Awitin ang “Bahay Kubo”.

Gawain Pagkatuto Bilang 5: Sundin ang hulwarang nasa ibaba sa pamamagitan ng paggamit ng dalawang kutsara.

Gawain Pagkatuto Bilang 6: Awitin ang Bahay Kubo na may saliw ng ostinato pattern na nasa Gawain 2 gamit ang dalawang kutsara.

Gawain Pagkatuto Bilang 7: Awitin ang “Bahay Kubo” sa saliw ng hulwarang nasa ibaba sa pamamagitan naman ng pagtambol sa palanggana.

Gawain Pagkatuto Bilang 8: Isagawa ang mga rhythmic pattern o hulwaran sa pamamagitan ng pagpadyak. Isulat ang O kung may ostinato at WO kung Walang Ostinato.

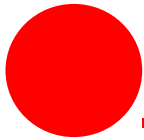
_____ 1.

_____ 2.

_____ 3.

_____ 4.

_____ 5.

Sanggunian

MAPEH in Action – 3 pahina 1-6

Hornilla, Violeta E. et al. (2009). Musika, Sining, at Edukasyong Pangkatawan 3.

MAPEH in Action – 3 pahina 1-6

Hornilla, Violeta E. et al (2009). Musika, Sining, at Edukasyong Pangkatawan 3.

MAPEH in Action – 3 pahina 25-35

Hornilla, Violeta E. et al (2009). Musika, Sining, at Edukasyong Pangkatawan 3.

Music, Art, Physical Education and Health 3, Kagamitan ng Mag - aaral sa Tagalog, Unang Edisyon(2014).